

Стаття посвящена изучению концепции «подобного товара», закреплённого в Генеральном соглашении по тарифам и торговле, анализу судебной практики, касающейся определения содержания этого понятия.

The article is devoted to research of the “like product” concept in the General Agreement of Tariffs and Trade, to analyze the cases that deal with the meaning of the term.

© Л. Романовська

СУБ'ЄКТИ ПРАВА НА УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ДІТЕЙ: ВІД ПОВНОВАЖЕНЬ ДО НАСЛІДКІВ

Якщо у дітей є майно на праві приватної власності, то функції управління ним здійснюють визначенні законом суб'єкти. Суб'єктами права на управління майном дитини (далі суб'єкти) є батьки (усиновлювачі), опікун (піклувальник), управитель майна.

Основною функцією суб'єктів є компенсація недостатнього досвіду дітей з питань реалізації їх прав та обов'язків на майно. Наслідки виконання її обговорювалися у науковій літературі неодноразово. Пошук заходів щодо захисту прав дітей на майно в процесі управління продовжує бути актуальним. Враховуючи актуальність вказаної проблеми, метою статті є з'ясування складу суб'єктів, їх повноважень та приписів правових норм щодо правового регулювання їх участі в цивільних правовідносинах, у висновках – висвітлення пропозицій щодо захисту прав дітей в процесі управління.

Межі управління майном дитини для суб'єктів залежать від ступеня дієздатності дитини.

Майном, що належить дитині віком до 14 років, батьки, усиновлювачі, опікуни (далі – законні представники), від імені дитини, управляють і розпоряджаються самостійно. Разом з цим, чинне законодавство надає можливість дітям, у віці до 14 років, приймати участь в управлінні своїм майном. Відповідно до приписів ст. 31 Цивільного Кодексу (далі – ЦК) України малолітні особи можуть самостійно укладати дрібні побутові правочини. Відповідно до ч.1 ст. 177 Сімейного Кодексу (далі – СК) України малолітня дитина вправі висловити думку щодо способів управління її майном. Майном, що належить дитині, віком від 14 до 18 років, законні представники управляють разом із дітьми, а розпоряджаються самі діти. Однак, при здійсненні правочинів із майном, що виходять за межі побутових, діти діють тільки за згодою законних представників (ст. ст. 32, 33 ЦК України).

Контроль за дотриманням прав дітей при розпорядженні їх майном здійснює орган опіки та піклування відповідно до повноважень, визначених чинним

законодавством, а саме: ст.ст. 31, 32, 71 ЦК України, ст. 177 СК України, законами України «Про охорону дитинства», «Про засади соціальної захищеності бездомних громадян та бездомних дітей», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» та іншими. У зв'язку з цим, законні представники вчиняють правочини із майном дітей до 14 років та дають згоду дитині у віці від 14 до 18 років на вчинення правочину із її майном при наявності дозволу органу опіки та піклування (ст.ст.31, 32, 71 ЦК України, ст. 177 СК України). До правочинів із майном дітей, які не вчиняються без дозволу органу опіки та піклування, віднесено: 1) укладання договорів, які підлягають нотаріальному посвідченню та (або) державній реєстрації щодо поділу або обміну житлового будинку, квартири; 2) видача письмових зобов'язань від імені дитини; 3) відмова від майнових прав дитини (ст. 71 ЦК України, ч.2 ст. 177 СК України).

Батьки (усиновлювачі) здійснюють управління майном дітей відповідно до ст. 177 СК України без спеціального на те призначення. При вчиненні одним із батьків правочинів щодо майна малолітньої дитини вважається, що він діє зі згодою другого з батьків. Але другий із батьків має право звернутися до суду з вимогою про визнання правочину недійсним як учиненого без згоди, якщо цей правочин виходить за межі дрібного побутового. Спори, які виникають між батьками щодо управління майном дитини, можуть вирішуватися органом опіки та піклування або судом. Після припинення управління батьки зобов'язані повернути дитині майно, яким вони управляють, а також доходи від нього.

Опікуни та піклувальники управляють майном своїх підопічних відповідно до ст. 72 ЦК України при наявності рішення органу опіки та піклування чи суду (ст.ст. 60, 61 ЦК України) про призначення їх опікуном (піклувальником) дитини. Згідно зі ст. 72 ЦК України, опікуни та піклувальники зобов'язані дбати про збереження та використання майна підопічного в його інтересах. При здійсненні управління майном підопічного опікун (піклувальник) повинен враховувати бажання підопічного. Якщо підопічний є власником нерухомого майна або майна, яке потребує постійного управління, опікун може з дозволу органу опіки та піклування управляти цим майном або передати його за договором в управління іншій особі. Майно підопічних передається опікунам (піклувальникам) для управління відповідно до Правил опіки та піклування [1] на підставі акту, один примірник якого знаходиться в органах опіки та піклування.

Управитель здійснює управління майном дитини на підставі договору, укладеного відповідно до приписів ст.ст. 1029-1045 ЦК України. Договір про управління майном дитини у віці до 14 років, відповідно до ст. 1032 ЦК України, мають право укласти законні представники дитини як установники управління при наявності дозволу органу опіки та піклування або інтереси дитини в якості сторони по договору (установника управління) може представляти сам орган опіки та піклування. Договір про управління майном неповнолітньої дитини укладає сама неповнолітня особа при наявності згоди законного представника та дозволу органу опіки та піклування. Управитель діє відповідно до повноважень, визначених для нього умовами договору, які, насамперед, повинні передбачити: 1) порядок управління майном; 2) здійснення управління особисто управителем, за винятком випадків, передбачених умовами договору; 3) перелік майна, що передається в управління та розмір і форми плати за управління майном (ст.ст. 1035, 1037 ЦК України). Недоліком правових положень договору управління майном є те, що вони не передбачають наявність дозволу органа опіки та піклування на вчинення правочинів із майном дітей. Бо, відповідно до ч. 1 ст. 1037 ЦК України управитель має право на вчинення правочинів із

майном, яке передане в управління, без обмежень, за винятком договору застави, на укладення якого потрібна згода установника управління. Але, оскільки повноваження управителя майна визначаються умовами договору, то прогалина в законодавстві щодо вчинення ним правочинів із майном дітей за наявності згоди законних представників, думки дитини та дозволу органа опіки та піклування може бути усунена саме умовами договору.

Отож, суб'єктів права на управління майном дитини умовно можна розділити на дві категорії (групи). Першу складають суб'єкти, повноваження яких визначені законом, (законні суб'єкти права на управління майном дитини). До них віднесено батьків, усиновлювачів, опікуна (піклувальника). Другу складають суб'єкти, повноваження яких визначені умовами договору, (договірні суб'єкти права на управління майном дитини). До них віднесено управителя майном.

В практичній діяльності органів опіки та піклування відсутні випадки дачі дозволу на укладення договору про управління майном дітей. Як уявляється, проблема практичного невикористання договору про управління майном дітей, пов'язана із недостатньою усвідомленістю про наявність такої форми управління майном дітей, як з боку компетентних органів, і в першу чергу, органу опіки та піклування, так і з боку безпосередніх осіб, які б могли стати його учасниками. Про переваги договору як нової та прогресивної форми управління майном дітей не проводиться роз'яснювальна робота. В органах опіки та піклування відсутні відповідні зразки договору про управління майном дітей. На обліку служби по справах дітей Київської районної у м. Донецьку ради перебуває 309 дітей, які залишилися без піклування батьків та передані, у зв'язку з цим під опіку та піклування. Аналіз особистих справ таких дітей показує, що 146 із них мають права на житлові приміщення. Ні в одному із випадків приміщення, в яких тимчасово не проживають діти, не передаються в оренду, або в управління на підставі договору управління майном [2]. Унаслідок, опікуни несуть витрати на утримання майна але не приймають заходів щодо використання його на меті отримання додаткового прибутку для утримання та розвитку дітей.

Інститут довірчої власності є одним із найпоширеніших інститутів сучасного англо-американського права [3, с. 30]. Правова практична діяльність зарубіжних держав показує, що в інституті довірчого управління майном присутні норми, які направлені на захист та пріоритети інтересів вигодонабувача, в даному випадку дитини [4, с. 231].

Про переваги інституту управління майном щодо майна осіб, які перебувають під опікою, висловлені точки зору українськими науковцями Р.Майдаником [5, с.19], С.А. Слипченко [6, с.П1], М.М. Слюсаревським [7]. Ці точки зору заслуговують уваги. Договір управління майном дитини слід розглядати як прогресивну форму управління майном дитини. За допомогою договору є можливість визначити чіткі межі управління відповідним майном дитини, конкретизувати права та обов'язки управителя, передбачити заходи захисту прав дітей щодо збереження майна та одержання від нього прибутку, визначити розмір відповідальності та інші умови. Окрім того, частіше всього у власності дитини є майно, управління яким вимагає досвіду професіонального фахівця, наприклад щодо управління нерухомим майном, чи акціями або іншими цінними паперами. Некомпетентність дій батьків, усиновлювачів, опікунів та піклувальників можуть збільшити ступінь ризику щодо збереження такого майна дітей. Недостатня усвідомленість про переваги договору в управлінні майном дітей є практичною проблемою його невикористання.

Разом з цим, в засобах масової інформації неодноразово приводилися факти злочинних порушень прав дітей на нерухоме майно, а саме: квартири та

житлові будинки, які знаходилися у власності дітей або вони були їх співвласниками. Так, районний суд м. Кисва розглядав справу громадянки Н.О., яка, маючи намір продати двокімнатну квартиру, в якій вона проживала з двома малолітніми дітьми, одержала дозвіл органа опіки та піклування, з умовою наступного придбання житла на ім'я дітей. Оформлюючи договір купівлі - продажу квартири представник Київської універсальної біржі залишив без уваги умову органа опіки та піклування. Скориставшись цим, громадянка Н.О. продала квартиру, але дітей житлом не забезпечила. Рішенням суду договір купівлі-продажу був визнаний недійсним. Суд постановив привести сторони у початковий стан. Формально спір було вирішено в інтересах дітей, а фактично діти залишилися без житла, оскільки повернення дітям квартири суд постановив в залежності від стягнення вартості квартири з Н.О., яка позбавлена батьківських прав і місце знаходження її не відоме [8, с. 119]. Агентством з приватизації державного житлового фонду Донецького виробничого об'єднання «Донецьквугілля» 24.03.1998р. було видано свідоцтво №22835 про право власності на квартиру №26 житлового будинку №6 по вулиці Будапештська у м. Донецьку, в якому частка опікуна, Вовка В.О., визначена у розмірі 80 %, а частка неповнолітнього, підопічного внука, Вовка Д.С., встановлена у розмірі 20 % [9]. Але ст.64 Житлового кодексу УРСР передбачає, що члени сім'ї наймача, які проживають разом з ним, користуються нарівні з наймачами усіма правами і несуть усі обов'язки, що випливають з договору найму жилого приміщення. Отож, при визначення розміру частки при приватизації наймача і членів його сім'ї, органи приватизації теж повинні були виходити із принципу рівності прав на житлову площу. Орган опіки та піклування про порушення вищезгаданого права власності неповнолітнього Вовка Д.С. дізнався випадково і тільки завдяки його впливу було видано нове свідоцтво про власність на вказану квартиру на ім'я Вовка В.О. та неповнолітнього Вовка Д.С. у рівних частках. [10]. Але, як уявляється такі випадки непоодинокі.

Статистичних даних про кількість майна дітей, яке з'являється у них в неповнолітньому віці і, яке потім було передано їм по досягненню повноліття немає. Питання щодо наслідків управління майном дітей в практичній – діяльності досконало не аналізуються та не вивчаються. Наявність негативних фактів управління майном дітей у засобах масової інформації свідчать про недосконалість приписів правових норм, якими визначено коло повноважень суб'єктів та органа опіки та піклування. Отже, з'ясовується проблема правового регулювання питання управління майном дітей, розв'язання якої пропонувалось через прийняття Закону України „Про управління майном дітей” [11, с.318; 12, с.123]. Окрім цього, впровадження нових та прогресивних форм управління майном дитини є підвищенням правового захисту прав дітей на майно.

Таким чином, управління майном дитини повинні здійснювати ті суб'єкти права на управління майном, які спроможні забезпечити належну реалізацію прав дитини на майно. Саме якому суб'єкту необхідно надати перевагу в управлінні майном дітей необхідно вирішувати органу опіки та піклування, з урахуванням цінності майна дитини та запропонованих способів управління ним, як законними представниками, так і дитиною.

1. *Правила опіки та піклування*, затверджені наказом Державного комітету України у справах сім'ї та молоді, Міністерства освіти України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці та соціальної політики України 26.05.99р. №34/166/131/88 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 26. – Ст. 1252.

2. *Матеріали служби по справах дітей* Київської районної у м. Донецьку ради.
3. *Кряжков А.В.* Доверительное управление имуществом в России: формирование института и сферы применения. // Государство и право. – 1997. – №3. – С. 30.
4. *Основные институты гражданского права зарубежных стран: сравнительно-правовое исследование* / Под.ред. В.В. Зелесского, Г.Е. Авилова. – М.; – 2000. – С. 231-240.
5. *Майданик Р., Смирницький Ю.* Довірче управління майном в праві України. // Право України. – 1998. – №4. – С. 19-26.
6. *Слипченко С.А.* Право доверительной собственности. Х.: Консул. – 2000. – 176 с.
7. *Слюсаревський М.М.* Теоретичні проблеми договірної управління чужим майном в Україні. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. – Харків: Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. – 1999. – 20 с.
8. *У судових колегіях.* // Вісник Верховного Суду України. – 2001. – № 2 (24). – С. 119-128.
9. *Архівні документи* Агентства по приватизації державного житлового фонду Донецького виробничого об'єднання „Донецьквугілля” за 1998 рік.
10. *Архівні матеріали* виконавчого комітету Київської районної ради м. Донецька за 1999 рік та відділу освіти Київської районної у м. Донецьку ради.
11. *Бічук Л.А.* Питання охорони та захисту майнових прав та обов'язків неповнолітніх / Проблеми права на зламі тисячоліть. Матеріали міжнародної наукової конференції. Наукове видання. – Дніпропетровськ: Видавництво ІМА-прес. – 2001. – 528 с.
12. *Романовська Л.А.* Про удосконалення законодавства про управління майном дітей. // Матеріали итоговой научной конференции Донецкого национального университета за период 2003-2004г.г.// Донецк: ДонНУ. – 2005 – 177с.

Метою данної статті є з'ясування складу суб'єктів, їх повноважень та приписів правових норм щодо правового регулювання їх участі в цивільних правовідносинах, у висновках – висвітлення пропозицій щодо захисту прав дітей в процесі управління.

The purpose of the article is will make sub'ektiv, their plenary powers and orders of legal norms in relation to the legal adjusting of their participating in civil legal relationships, in conclusions – illumination of suggestions is in relation to defence of rights for children in the process of management.

№ 2 (18) – 2007

ПРАВНИЧИЙ
ЧАСОПИС
ДОНЕЦЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

DONETS'K
UNIVERSITY
LAW
JOURNAL

25

РОКІВ
YEARS

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОМУ ФАКУЛЬТЕТУ
ECONOMICS AND LAW FACULTY

**ПРАВНИЧИЙ ЧАСОПИС
ДОНЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
№ 2 (18) – 2007**

Науковий журнал. Виходить двічі на рік

*Рекомендовано до друку вченою
радою Донецького національного університету*

*Заснований у лютому 1997
Свідоцтво Міністерства України у справах преси
та інформації КВ № 2502 від 18.02.1997 р.*

РЕДАКЦІЙНА РАДА

**В.Д. Волков, Л.І. Давиденко, Г.Л. Знаменський, В.М. Кампо,
О.В. Кондратьєв, В.К. Мамутов (голова Ради), В.В. Мурза,
В.П. Пшонка, В.І. Татков**

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

В.Д. Волков, професор, член-кореспондент АПрІІ України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

А.Г. Бобкова, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри господарського права Донецького національного університету, **Р.Ф. Гринюк**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного і міжнародного права Донецького національного університету, **І.Є. Замойський**, доктор юридичних наук, **О.Р. Зельдіна**, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри господарського права Донецького національного університету, **В.А. Малига**, кандидат юридичних наук, доцент, виконуюча обов'язки завідувача кафедри державно-правових дисциплін Донецького національного університету, **В.Ф. Опришко**, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, **В.А. Устименко**, доктор юридичних наук, доцент, завідувач юридичного відділу виконкому Донецької міської Ради, **Д.Е. Федорчук**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу Донецького національного університету, **В.Н. Чичко**, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права і процесу Донецького національного університету, **О.С. Янкова**, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного права і процесу, **В.К. Шкарупа**, доктор юридичних наук, професор, **І.С. Щербетун**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного та міжнародного права Донецького національного університету (заступник головного редактора).

ЗАСНОВНИК

Донецький національний університет

Адреса редакції: к. 117, 405, пр. Ватутіна, 1а, м. Донецьк, 83050, Україна.
Телефон: 38 (062) 381-14-54
Тел / Факс: 38 (062) 337-93-52
e-mail: konst2@elf.donnu.edu.ua

© Донецький національний університет, 2007

ЗМІСТ

Вступне слово до ювілею.....	5
Поздоровлення.....	7
КОНСТИТУЦІЙНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ	
<i>Волков В.</i> Верховенство права і конституційне правління в Україні.....	9
<i>Гринюк Р., Марченко Л.</i> Конституційне право людини на підприємницьку діяльність в системі економічних прав.....	14
<i>Станкевич В.</i> Легітимність політичної влади в сучасній українській політичній думці.....	19
ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ	
<i>Хахуліна К., Горожанкін В.</i> Сутність права: соціокультурне значення і етична цінність.....	25
<i>Звєрєва О.</i> Споживче право як правовий інститут.....	30
МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ	
<i>Щебетун І., Бугайова Ю.</i> Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.....	35
<i>Захарченко М.А., Захарченко М.</i> Конституційна реформа і проблема вдосконалення системи регіонального самоврядування.....	39
<i>Захарченко А.</i> Щодо участі органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері господарювання.....	43
<i>Хачук К.</i> Правове регулювання організаційно-господарських повноважень органів місцевого самоврядування.....	49
ПРАВО І ЕКОНОМІКА	
<i>Тарасенко І.</i> Щодо співвідношення вексельного зобов'язання з підставою його виникнення.....	54
<i>Любимов І.</i> До питання про припинення державного унітарного підприємства.....	59
<i>Дорошенко Л.</i> Окремі аспекти примусової ліквідації суб'єктів господарювання.....	63
<i>Деркач Е.</i> Деякі питання правового регулювання транспортно-експедиторської діяльності.....	69
<i>Щербаківа Н.</i> Загальна характеристика правових засобів регулювання злиття та приспінання господарських товариств.....	73
<i>Малига В.</i> Правові принципи як загальні засади державної регуляторної політики.....	79
<i>Лазько С.</i> Поняття реструктуризації у процедурі банкрутства.....	83
<i>Стаднік І.</i> Поняття і значення правового регулювання господарської діяльності.....	88

<i>Авідзба Г.</i> Особливості встановлення господарських зв'язків із постачання природним газом.....	92
<i>Моїсєєв Ю.</i> До питання про предмет біржової угоди, що укладається на товарній біржі.....	97
<i>Івищенко Т.</i> Щодо мети надання державної допомоги у сфері господарювання.....	101
<i>Кудрявцева Л.</i> Правові засади функціонування організованого фондового ринку в Україні.....	106
<i>Татькова З.</i> До питання субсидіарної господарсько-правової відповідальності.....	110
<i>Гусарова О.</i> До питання про створення корпорації.....	114
<i>Федорчук Д.</i> Стимулювання економіки у світлі вступу України до світової організації торгівлі.....	118

ПРАВО І ЕКОЛОГІЯ

<i>Бобкова А.</i> Щодо правового забезпечення цільового використання природних ресурсів у сфері господарювання.....	123
---	-----

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

<i>Фесечко Л.</i> Зарубіжний досвід правового регулювання емісії акцій акціонерними товариствами.....	129
<i>Роздільська Т.</i> Оспорювання дій боржника у відношеннях неспроможності у зарубіжному законодавстві.....	134
<i>Одегова Л.</i> Відповідальність при здійсненні безготівкових розрахунків в електронній формі: досвід США.....	138

ПОРІВНЯЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

<i>Петров Р., Хеліон К.</i> Зближення законодавства в контексті програми «Широка Європа» між ЄС та Україною.....	142
<i>Дещенко В., Турчак Ю.</i> Категорія забор'язання у цивільному праві: римське право та сьогодення.....	148
<i>Медовкіна Л.</i> Правові засади планування господарської діяльності в Україні та інших країнах.....	153
<i>Дешко Л.</i> Державне регулювання господарювання у сфері охорони здоров'я: зарубіжний досвід і передумови його запозичення в Україні.....	157

ПРАКТИКА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ

<i>Яикова О.</i> Дивіденди та порядок їх виплат.....	165
<i>Будинський В., Коваль І.</i> Підстави для захисту прав патентовласників.....	170
<i>Черкаська Н.</i> Способи захисту прав на земельні ділянки при їх обмеженні.....	174
<i>Костенко Ю.</i> Особливості адміністративного арешту активів платників податків як способу забезпечення податкового обов'язку.....	180
<i>Жирний Г.</i> Правові засади окремих криміналістичних методик розслідування злочинів: сучасна практика використання, шляхи її поліпшення.....	185

ПРОПОЗИЦІЇ ДО ЗАКОНОДАВСТВА

<i>Толстая К.</i> Правове забезпечення створення і функціонування єдиної маркетингової системи охорони здоров'я.....	190
<i>Маловичко С.</i> Проблемні питання правового регулювання додаткової відпустки працівникам, які мають дітей.....	194
<i>Калаченкова К.</i> До питання удосконалення правової основи в сфері телекомунікацій.....	198
<i>Ляшенко С.</i> Вдосконалення законодавства про державне регулювання господарської діяльності.....	204
<i>Дорошева О.</i> Господарсько-правова відповідальність як спосіб захисту прав суб'єктів імпорту лікарських засобів.....	209

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

<i>Амелічева А., Бурлака В.</i> Деякі проблеми реалізації гарантій у сфері соціального захисту ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД громадян України.....	214
<i>Уралова Ю.</i> Проблеми пенсійного забезпечення за вислугу років працівників органів внутрішніх справ України.....	218

ДИСКУСІЇ ТА ОБГОВОРЕННЯ

<i>Косач Н.</i> Щодо визначення суб'єкта, який виступає обов'язковою стороною у справі адміністративної юрисдикції.....	222
<i>Швайковська В.</i> Надання додаткової відпустки самотнім матерям.....	226
<i>Красицька Л.</i> Правова природа відносин щодо передачі грошової суми задля забезпечення виконання договору купівлі-продажу нерухомості.....	229
<i>Синкова О.</i> До питання розкриття та оприлюднення інформації.....	234
<i>Куц Л.</i> Правові аспекти співвідношення медичної та стоматологічної практики.....	238
<i>Опейда З.</i> Концепція "подібного товару" в генеральній угоді з тарифів і торгівлі.....	244
<i>Романовська Л.</i> Суб'єкти права на управління майном дітей: від повноважень до наслідків.....	248 ✓

НА ДОПОМОГУ ПРАКТИЧНОМУ ПРАЦІВНИКОВІ

<i>Новошицький О., Новошицька В.</i> Удосконалення розрахунку, доведення та стягнення збитків.....	253
--	-----

СТОРІНКИ МИНУЛОГО

<i>Крутова Л., Рибалко В.</i> Особливості державно-правового розвитку України в умовах переходу від війни до миру (1944р.-поч.50-х років).....	259
--	-----

Трибуна Молодого Вченого

<i>Дрейзіна Д.</i> Правові гарантії діяльності адвоката в цивільному судочинстві.....	264
<i>Алексєєва Ю.</i> Нормативна реальність та суспільна фіктивність приватно-орендних сільськогосподарських підприємств.....	269
<i>Городок Н.</i> Роль будівельних норм у забезпеченні будівельних робіт.....	273
<i>Бочарова О.</i> Порухення прав акціонерів як наслідок корпоративних конфліктів.....	277
<i>Павлюченко Ю.</i> Відповідальність за порушення у сфері діяльності з реалізації арештованого майна.....	282
<i>Турченко О.</i> Становлення та розвиток системи державного контролю у сфері закупівель.....	286

Юридична освіта

<i>Чичко В.</i> Щодо питання про посилення професійно-практичної підготовки майбутніх юристів при викладенні учбової дисципліни «Кримінальний процес».....	292
<i>Петренко Г.</i> До питання про створення комплексу модульного навчання дисциплін господарського права.....	297

Події

<i>Будяньський В., Коваль І.</i> Ювілей – 10 років викладання права інтелектуальної власності у Донецькому національному університеті.....	302
<i>Селіванова Т.</i> IX Всеукраїнські змагання з господарського права та процесу ім. професора С.З. Михайліна.....	305
<i>Селіванова Т.</i> IV Всеукраїнські змагання з кримінального права та процесу «Майстерність судової промови» 15-16 лютого 2008.....	307

НАШІ АВТОРИ	309
Запрошуємо до співробітництва	313

“Правничий часопис Донецького університету” внесений до переліку № 1 наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук // Бюлетень ВАК України . – 1999. – № 4. – С. 53.